

Nota van Inlichtingen - Toelichting productenstructuur

Opdrachtgever licht in deze Bijlage bij de Nota van Inlichtingen de volgende wijziging toe in de nieuwe inkoop:

- van Integraal Ambulante Jeugdhulp met Individuele Budgetplafonds en declareren op opleidingsniveau
- naar een structuur met uitgewerkte productbeschrijvingen (inclusief functiemix en mixtarief) en declaratie op productniveau.

1. Aanleiding - De noodzaak voor verandering

Wat waren de doelen van de vorige inkoop?

De inkoop van ambulante jeugdhulp per 1 januari 2018 was niet gebaseerd op een vastgestelde raadsvisie op de toekomst van jeugdhulp (beleidsarm). De filosofie was dat de transformatie vanuit het veld tot stand zou komen door maximale ruimte te bieden aan jeugdhulpaanbieders.

Hiertoe werd het product integrale ambulante jeugdhulp ingevoerd, zonder onderscheid tussen jeugd GGZ, LVB of opvoed- en opgroei-ondersteuning. Op cliëntniveau werd gewerkt met een individueel budgetplafond, van waaruit de hoofdaannemer ook de eventueel benodigde onderaannemer(s) bekostigde. Declaratie en bijbehorende tarieven waren gebaseerd op het opleidingsniveau van de jeugdhulpverlener.

Hoe heeft dit uitgepakt?

Binnen Integrale ambulante jeugdhulp is nauwelijks zicht op de gewenste transformatie, zoals de beweging van zwaar naar licht, de gevolgen voor specifieke doelgroepen of op de verschuivingen tussen aanbieders. Ook biedt het weinig handvatten voor Opdrachtgever om zijn toezichthoudende rol in te vullen op doel- en rechtmatigheid. Het individuele budgetplafond leidde tot cycli van verlengingen. Het verplichte hoofd- en onderaannemerschap leidde tot veel administratieve communicatie tussen aanbieders, en bijbehorende hoge administratieve lasten.

De effecten waren toenemende instroom, afnemende uitstroom en langere doorlooptijden, mede doordat de ondersteuning voor jeugdigen vooral binnen de jeugdhulp werd gezocht, en bijvoorbeeld niet in het voorliggend veld. De beoogde afbouw van verblijf werd onvoldoende gerealiseerd. Dat heeft geresulteerd in een sterke toename van kosten en een financieel niet duurzaam systeem.

De belangrijkste conclusie: Opdrachtgever heeft zijn verantwoordelijkheid onvoldoende ingevuld door de verantwoordelijkheid vooral bij het veld te leggen, door de markt zijn werk te laten doen.

Voor Opdrachtgever is het belangrijkste doel van de nieuwe inkoop dat Opdrachtgever en Opdrachtnemers meer in gezamenlijkheid gaan sturen op de gewenste transformatie.

2. Het waarom van de nieuwe productstructuur

Wat is de verantwoordelijkheid van Opdrachtgever?

Opdrachtgever is van rechtswege verantwoordelijk voor voldoende passend aanbod, voor toezicht op de minimale kwaliteitsvereisten en voor het realiseren van een transformatie. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het opstellen van een gedragen visie die democratisch wordt vastgesteld.

De gemeenteraden hebben zowel een overkoepelende visie vastgesteld, als een uitwerking voor jeugdhulp met verblijf en ambulante jeugdhulp. De inkoopstrategie is vastgesteld door de colleges.

Het doel van de jeugdhulp is om jeugdigen te laten opgroeien tot zelfstandige volwassenen die meedoen in de maatschappij. Opdrachtgever en Opdrachtnemers kijken kritisch wanneer jeugdhulp passend is en moeten grip op kwaliteit krijgen. Dit vertaalt zich in minder instroom, meer uitstroom, minder terugval, kortere doorlooptijden en lichtere zorg. Grip op kwaliteit moet vervolgens leiden tot grip op de kosten. Opdrachtgever heeft een financieel kader. Het vraagt om continu zicht op omvang, kwaliteit en transformatie.

Waarom producten?

Het belangrijkste in de nieuwe inkoop is dat Opdrachtgever en Opdrachtnemers samen sturen op het vergroten van de kwaliteit.

Om kwaliteit te borgen en te verbeteren, en daarover heldere wederzijdse verwachtingen te hebben, is het nodig om specifieke dienstverlening goed te onderscheiden, zonder dat dit leidt tot versnippering door elke methodiek een apart product geven.

Opdrachtgever kiest voor een middenweg: Integrale ambulante jeugdhulp wordt opgeknipt in een aantal percelen. Tegelijk worden producten in ondersteuningsgerichte jeugdhulp samengevoegd en worden de producten binnen verblijf uniform. In tegenstelling tot de huidige contracten, wordt op alle jeugdhulp dezelfde systematiek toegepast. Opdrachtgever legt de bijbehorende kwaliteitsnormen van de verschillende percelen vast in het contract. Zowel grotere als kleinere partijen kunnen gecontracteerd worden, zolang zij voldoen aan de gestelde eisen en voorwaarden.

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de jeugdhulp ligt niet alleen bij Opdrachtnemers. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het verbeteren van de verbinding tussen jeugdhulp met overige gemeentelijke domeinen zoals wonen, schuldhulpverlening, participatie, WMO en armoedebeleid. Opdrachtgever moet zorgen voor een sterk preventief voorveld en goede aansluiting op het onderwijs. Bij het specificeren van deze taken helpt de productstructuur. De productstructuur maakt duidelijk wat Opdrachtnemer en Opdrachtgever van elkaar mogen verwachten.

Hoe helpt de productstructuur bij de transformatie?

De transformatie vraagt om een langjarige doorontwikkeling van jeugdhulp. De productstructuur is het vertrekpunt voor continu leren en ontwikkelen: wanneer kiezen we voor welke product en met welk doel, hoelang mag de zorg duren, welke kwaliteitsnormen en richtlijnen hanteren we? Op basis hiervan kunnen we het gesprek voeren over geleverde prestaties, de effecten voor cliënten en de benodigde doorontwikkeling.

Dit vraagt om een vertaling van de vastgestelde visie naar goed beschreven en realistische doelen, zodat de transformatie ook daadwerkelijk te volgen is. Daarom zijn de producten duidelijk afgebakend en vertaald naar datasturing.

3. Vorm – De gekozen uitwerking

Waarom een functiemix?

Zorglevering en -declaratie worden ingericht op het oplossen van de hulpvraag via de percelen en niet langer op het opleidingsniveau. De percelen zijn daarmee categorieën van vergelijkbare hulpvragen. Per perceel geldt een kostendekkend mixtarief, bestaande uit een mix is van functies en opleidingsniveaus, gebaseerd wat in de sector gangbaar is. Hierdoor ontstaat een eenduidige werkwijze voor zowel jeugdhulp met verblijf als voor ambulante jeugdhulp. Opdrachtgever sluit aan bij de landelijke standaarden.

Wat als een perceel of het tarief niet past voor Opdrachtnemer?

Opdrachtgever verwacht van Opdrachtnemers dat zij zich organiseren voor levering van jeugdhulp volgens de geldende eisen en voorwaarden. Voor sommige Opdrachtnemers vraagt dit dat zij bijvoorbeeld samenwerken met andere partijen, als zij zelf maar een deel van de functies leveren. Voor het vaststellen van de functiemix per product, en vervolgens het bijbehorende tarief, is een zorgvuldig proces doorlopen. De markt is geconsulteerd en er is onderzoek verricht door specialisten. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van regionale en landelijke benchmarkgegevens.

Hoe gaan we om met administratieve lasten?

Meer zicht op de transformatie vraagt om betere sturingsinformatie. Opdrachtgever probeert de administratieve last zo laag mogelijk te houden door het aantal percelen beperkt te houden. Toch zal het verzamelen van sturingsinformatie leiden tot een lichte stijging aan administratieve lasten, maar hier staat ook een lastenverlichting tegenover. Het verplichte hoofd- en onderaannemerschap vervalt. Dit geeft Opdrachtnemers meer ruimte om samenwerking vorm te geven. In plaats van administratieve communicatie tussen Opdrachtnemers vraagt dit meer inhoudelijke regievoering. De discussie over administratieve afhandeling tussen hoofd- en onderaannemers wordt vervangen door een discussie over de inhoud. Zoals het hoort.